

VAN
DONKER
NAAR
LICHT

MIJN LEVEN MET

TOPCRIMINEEL

STANLEY HILLIS

APOLONIA VAN DER VLIET

Proloog

Ik zie commotie rondom de ijscokar van de buurman. Zoals altijd staat deze netjes voor zijn deur geparkeerd. Maar nu wordt er iets uitgedeeld. Ananas! Zo snel als ik kan loop ik ernaartoe en ga keurig in de rij staan. Wanneer ik aan de beurt ben is het op. Beteuterd kijk ik naar mijn lege handen. ‘Had je maar eerder moeten zijn,’ geeft de buurman nog een trap na. Die dag leerde ik twee dingen: dat de buurman een klootzak is. En dat brutalen niet de halve, maar de hele wereld hebben. Als je iets wilt, dan moet je het zelf gaan halen. Ik heb nooit meer achteraan gestaan.

2016

In het bos

'Je krijgt wat je aankan,' zeggen mensen weleens. Dat zal best, maar op dit moment voel ik me vooral ongelukkig en verloren. Het spel is uit en nu is het tijd om alle troep op te ruimen.

Het raam van mijn auto is een klein beetje naar beneden gedraaid waardoor mijn haar af en toe een zwieper krijgt van de wind. Terwijl ik het gas nog wat extra intrap, zing ik snoeihard mee met de muziek:

*Ik heb het goed gedaan
Maar ook zo fout gedaan
Als ik terugkijk in de tijd
Een lach met tranen
Zo voel ik mij vandaag
Geproefd van het leven
Zoveel vrienden, ongekend*

*Met bloed, zweet en tranen
Zei ik: 'Rot hier nu maar op!'
Met bloed, zweet en tranen
Zei ik: 'Vrienden, dag vrienden, de koek is op.'*

Dit nummer is de afgelopen weken mijn lijflied geworden. Een herinnering voor mezelf aan hoeveel moeite het me heeft gekost om hier te komen, maar ook dat ik nu moet doorzetten. Ik parkeer mijn auto naast mijn huisje in het bos, stap uit en veeg de tranen van mijn gezicht. Aan die verdorde tranen lijkt maar geen eind te komen. Zodra ik mijn ogen in de ochtend opendoe, beginnen ze al te stromen. Ik mis de stad. De mensen om me heen, mijn bezoeken aan de Albert Cuyp, de reuring. Hier ken ik niemand en er is ook niets. Alleen ik, mijn huisje, de natuur en stilte. Elke dag loop ik uren door het bos om vervolgens nog meer te huilen. En dat is precies wat ik nodig heb. Ik moet tot de bodem. De gifbeker helemaal leegdrinken om te kunnen helen.

Je zou kunnen zeggen dat ik ben ingestort. Maar is dat zo gek? Mijn huwelijk, de scheiding, de continue angst, de drugs, al die mensen die zijn doodgeschoten; ik heb de kogel met mijn naam erop ook maar door pure mazzel kunnen ontwijken. Nee, het einde was niet mooi. Mensen zijn gaan geloven dat ze God waren, met alle gevolgen van dien. Alles is als een kaartenhuis in elkaar gestort.

Jaren ben ik geïntimideerd, klein gehouden; ze hebben me helemaal gek gemaakt. Van het onbevreesde en de grote bek die ik altijd had, is niets meer over. Ik ben geestelijk kapotgemaakt en compleet lamgeslagen achtergelaten.

En toch heeft het mij bloed, zweet en tranen gekost om ervan weg te lopen. Het is niet makkelijk om afscheid te nemen van wat je kent. Maar het gevoel dat er aan het einde van de tunnel iets moois op mij wacht, is sterker. Hier, in dit huisje in het bos, geef ik mij voor het eerst in mijn leven over. Ik moet het toelaten, heb alles te doorleven. Net zo lang totdat de tranen stoppen en ik mezelf weer heb teruggevonden.

1

Hij is dood

‘Ze hebben Stanley neergeschoten. Hij is dood, Apolonia.’

Een schok gaat door mijn lijf. Dit is het dan. De dag waar Stanley zo voor vreesde is gekomen. Hij heeft altijd gezegd dat hij niet oud ging worden, maar nu is het dan echt afgelopen voor hem. Ik hoor mijn vriendin aan de andere kant van de lijn verder praten, volgens mij praat ik ook terug, maar de woorden dringen niet meer tot me door. Stan is in zijn auto doorzeefd, op klaarlichte dag. De binnenkant van mijn lijf wordt ijskoud en ik voel me verlamd.

Later zie ik op het nieuws beelden van zijn kapotgeschoten auto. Er wordt gesproken over tientallen kogels. Stans auto staat eenzaam naast een blauwe aanhanger, waar schijnbaar op het moment van de liquidatie politie in verstoep zat. Ze zaten er met hun neus bovenop. Stans afspraak was maar een paar minuten te laat, maar struikelde al over de agenten. Alles afgezet, helikopter in de lucht, en toch; de dader hebben ze niet kunnen pakken. Het stinkt. Mij maken ze niets wijs, het klopt van geen kanten. Ik vind het alleen al raar dat Stan precies met zijn auto naast die aanhanger is gaan staan. Hij was altijd heel voorzichtig, zocht overal wat achter. Ik zet de televisie uit. Wat een bullshit allemaal.

Stan en ik waren al jaren niet meer bij elkaar, dus je zou zeg-

gen dat wat ik doe zijn zaak ook helemaal niet meer was. Maar ja, dat wilde er bij Stan niet in. Het heeft jaren geduurd voordat we echt gescheiden waren en de controle op mij is daarna alleen maar groter geworden.

Ik denk aan hoe hij uit de pan kon flippen. Een keer was ik onderweg naar mijn moeder in Uithoorn toen hij belde. En als hij belde, dan moest ik opnemen. Negeren werkte niet, want dan belde hij gewoon nog een keer. En nog een keer, en nog een keer. Net zo lang totdat ik opnam.

‘Waar ben je? Je moet nu meteen komen!’ Aan zijn stem hoorde ik al dat hij opgefokt was.

Rustig blijven.

‘Dat kan niet, want ik ben onderweg naar mijn moeder.’

‘Niets mee te maken,’ schreeuwde hij door de telefoon. ‘Je komt nu!’

Het was de bedoeling dat ik altijd meteen klaarstond.

In deze staat hoefde ik hem niet bij mij binnen of voor mijn deur, dus spraken we af op de Stadionweg in Amsterdam. Vlak bij het voetbalveld is een pleintje met een trappetje. Daar ging ik staan, met mijn handen in mijn zakken. Lang hoefde ik niet op hem te wachten. Onderaan de trap begon hij tegen me te vloeken en te tieren.

‘Wat is de reden dat je daar liep?’ Hij had weer wat gehoord van een van zijn mannetjes die mij in de gaten hielden. ‘Met wie was je daar?’ Hij was buiten zinnen en overduidelijk helemaal doorgesnoven. Het schuim stond op zijn mond en de ene na de andere verwensing vloog me om de oren. Zijn bodyguard stond een beetje ongemakkelijk achter hem zijn schouders op te halen en naar mij te gebaren dat hij het ook niet wist, sorry voor het ongemak. Het was niets nieuws. Alles wilde hij van me weten en gek werd ik ervan om de hele tijd al mijn woorden op een weeg-

schaal te moeten leggen, omdat hij in één seconde van nul naar honderd kon gaan. Op zo'n moment moest ik gewoon heel rustig blijven en op hem inpraten. Na een tijdje ging hij dan weg en dan had ik het weer even gehad. Maar echt rust had ik nooit. Hij kon altijd en overal opdagen. Ik moest steeds in mijn achteruitkijkspiegels kijken, voortdurend op mijn hoede zijn.

Vroeger had ik hem een grote bek teruggegeven en hem op zijn plaats gezet, maar de laatste jaren was hij veranderd. Het spel werd steeds vuiler en harder gespeeld. Hij was teleurgesteld in heel veel mensen die hem verraden hadden, of van wie hij dacht te weten dat ze hem verraden hadden. Veel vrienden van hem zaten in de gevangenis of waren dood. Hij was eenzaam, paranoia, gebruikte veel coke en dronk stevig. Met al zijn machtsvertoon probeerde hij de controle te houden over alles en iedereen. In heldere taal had hij me duidelijk gemaakt dat als ik ooit iets over hem zou zeggen, of tegen hem zou getuigen, hij mijn hele familie zou uitmoorden. En daarna zou hij doorgaan met mijn vrienden. Nooit meer zou ik me veilig voelen. En dat deed ik vanaf die dag ook niet meer. Hij had volledige controle over mij en voor het eerst van mijn leven werd ik bang van hem.

Ik gooi een plens koud water in mijn gezicht en kijk naar mezelf in de spiegel. Over een uur moet ik werken. Daar weten ze niets van mijn verleden en dat wil ik graag zo houden. Zodra mensen meer over mij weten, gaan ze anders doen. Zijn ze opeens bang dat ik iets van ze ga jatten, want dat zit toch in de aard van het beestje?

Diep adem ik in en uit. Stan is dood. Ik kan het nauwelijks bevatten. Het is verschrikkelijk. Maar tegelijkertijd voel ik ook iets anders: ik hoef niet meer te komen opdagen, ik word niet meer gecontroleerd. Ik ben vrij.